

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Grenzen van het hoorbare: over de meerstemmigheid van het lichaam
Tongeren, M.C. van

Citation

Tongeren, M. C. van. (2013, March 13). *Grenzen van het hoorbare: over de meerstemmigheid van het lichaam*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20611>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20611>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/20611> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Tongeren, Mark Christiaan van

Title: Grenzen van het hoorbare : over de meerstemmigheid van het lichaam

Issue Date: 2013-03-13

Curriculum Vitae

Rond 1990 begon Mark van Tongeren (Heemstede, 1968) een onbekende wereld van klankkleur en harmonischen te verkennen vanuit een combinatie van artistieke en wetenschappelijke interesses. Als student muziekwetenschap verdiepte hij zich in zoveel mogelijk verschillende muzikale culturen en begreep als hij kon. Als beginnend autodidactisch stemkunstenaar leerde hij vocale en instrumentale geluiden te imiteren. Hij leerde Russisch en ondernam zijn eerste veldwerkreis naar Toeva (Zuid-Siberië) in 1993, die de basis vormde voor zijn eindschrijft aan de Universiteit van Amsterdam. Tezelfdertijd en gedurende de rest van de jaren negentig gebruikte hij zijn stemkunst en muzikale collagetechnieken in het Silo Theater, en werkte hij als free-lancer voor diverse media, waaronder VPRO radio en NRC-Handelsblad. Vanuit de wens zich verder te verdiepen in boventoonzang en om zijn grensverleggende werk in zowel traditionele Aziatische vormen als in experimentele muziek te communiceren, schreef hij het boek *Overtone singing. Physics and metaphysics of harmonics in east and west* (Fusica, 2002 en 2004), wat tot op heden het meest complete overzichtswerk is op het gebied van deze vocale techniek. Hij presenteerde en doceerde onder andere aan de Victoria University in Wellington, Nieuw Zeeland, op het Smithsonian/Silk Road festival in Washington en aan de Taipei National University of Arts in Taiwan. Hij ondernam meerdere veldwerkreizen en er verschenen diverse andere geluids- en filmdocumenten van zijn werk. Hij verleende medewerking aan de live wereldpremière van de filmmuziek van Dimitri Sjostakovitsj voor *Odna*, van de regisseurs Trauberg en Kozintsev, en droeg bij aan de restauratie van de verloren gegane originele partituur. Sinds 2001 maakt van Tongeren onderdeel uit van Oorbeek, een muzikaal collectief van kunstenaars in uiteenlopende disciplines die de grenzen van geluid, beeld, media en andere domeinen verkennen. Rond dezelfde tijd intensifieerde hij ook zijn studie van intermediale kunsten met de musicus, beeldend kunstenaar en zenmeester Michael Vetter. Zijn wens om theoretische en filosofische reflectie te combineren met artistieke producties kreeg opnieuw gestalte door de kans om het onderzoek *Grenzen van het hoorbare* uit te voeren aan de jonge Faculteit (nu Academie) der Kunsten van de Universiteit Leiden en docARTES in Gent. Dit leidde onder andere tot de oprichting van zijn groep Parafonia, intensieve samenwerkingen met de veelzijdige zanger Rollin Rachele, en het uitbreiden van zijn overwegend improviserende methodes met composities.